

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1938/2022
06.07.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић, Споменке Зарић, Драгане Миросављевић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Јасна Мркшић из Бешке, против тужене Основне школе „Браћа Груловић“ из Бешке, чији је законски заступник Правобранилаштво Општине Инђија, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 972/22 од 16.03.2022. године, у седници одржаној 06.07.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 972/22 од 16.03.2022. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 972/22 од 16.03.2022. године и пресуда Основног суда у Старој Пазови – Судска јединица у Инђији П1 478/21 од 17.12.2021. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснован, тужбени захтев тужиље, којим је тражила да јој тужена, за период од 01.06.2018. године до 31.05.2021. године, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада, исплати износ од 88.691,68 динара, са законском затезном каматом обрачунатом до 28.06.2021. године у износу од 11.609,50 динара и законску затезну камату на износ главнице од 88.691,68 динара почев од 29.06.2021. године до исплате, а на име регреса за коришћење годишњег одмора исплати износ од 116.273,40 динара, са законском затезном каматом обрачунатом до 28.06.2021. године у износу од 15.887,17 динара и законску затезну камату на износ главнице од 116.273,40 динара почев од 29.06.2021. године до исплате, те да тужена тужилји изврши исплату разлике доприноса за ПИО надлежном Фонду ПИО за период од 01.06.2018. године до 31.05.2021. године на основицу коју чине износ од 88.691,68 динара и износ од 116.273,40 динара, као захтев тужиље да туженој накнади трошкове парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилја да туженој накнади трошкове целог поступка у износу од 36.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом принудног извршења.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови – Судска јединица у Инђији П1 478/21 од 17.12.2021. године, ставом првим изреке обавезана је тужена да тужиљи на име накнаде трошкова за исхрану у току рада за период од 01.06.2018. године до 31.05.2021. године исплати износ од 88.691,68 динара, са законском затезном каматом обрачунатом до 28.06.2021. године у износу од 11.609,50 динара и законску затезну камату на износ главнице од 88.691,68 динара почев од 29.06.2021. године до исплате. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиљи на име регреса за коришћење годишњег одмора за период од 01.06.2018. године до 31.05.2021. године исплати износ од 116.273,40 динара, са законском затезном каматом обрачунатом до 28.06.2021. године у износу од 15.887,17 динара и законску затезну камату на износ главнице од 116.273,40 динара почев од 29.06.2021. године до исплате. Ставом трећим изреке обавезана је тужена да тужиљи изврши уплату разлике доприноса за ПИО надлежном Фонду ПИО за период од 01.06.2018. године до 31.05.2021. године на основицу коју чине износи главнице из става другог и трећег изреке. Ставом четвртим изреке обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 53.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате. Ставом петим изреке тужиља је ослобођена плаћања судских такси на тужбу и пресуду.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 972/22 од 16.03.2022. године, одбијена је жалба тужене и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној, у смислу одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног касационог суда, испуњени су услови за одлучивање о посебној ревизији тужене, ради уједначавања судске праксе о праву запослених у основним школама на исплату накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, на основу одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), па је одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је код тужене у спорном периоду била запослена на радном месту ... са коефицијентом за обрачун плате 6,30. У спорном периоду од 01.06.2018. године до 31.05.2021. године, тужена је тужиљи обрачунавала и

исплаћивала зараду у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама, тако што је коефицијент радног места множила са прописаном основицом за дати месец. Тако обрачуната укупна зарада била је мања од минималне зараде, па је тужили у спорном периоду, исплаћивана плата у висини минималне зараде за пун фонд сати и на њу обрачунавала минули рад. У обрачунским листама плата тужиље није исказивана, као посебна ставка, накнада трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Судски вештак економско-финансијске струке сачинио је налаз и мишљење достављен уз тужбу, према параметрима прописаним Посебним колективним уговорима за јавна предузећа у комуналној делатности на теријаторији РС, са анексима. Судски вештак је утврдио да тужили за спорни период на име накнаде трошкова за исхрану у току рада припада укупан износ од 88.691,68 динара, а на име регреса за коришћење годишњег одмора укупан износ од 116.273,40 динара, све са законском затезном каматом као у налазу, односно изреци првостепене пресуде.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев тужиље усвојили и тужену обавезали да јој исплати накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора у спорном периоду утврђен вештачењем, са припадајућом каматом на начин као у изреци првостепене пресуде, јер су закључили да у износу минималне зараде, није садржана накнада предметних трошкова, а све у складу са чланом 111. Закона о раду.

По оцени Врховног касационог суда становиште нижестепених суда је засновано на погрешној примени материјалног права.

Чланом 187. став 3. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/2017... 129/2021), прописано је да се на утврђивање и обрачун плата, накнада и додатака запослених у установи примењују прописи којима се уређују плате, накнаде и друга примања запослених у јавним службама.

Закон о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 34/01... 86/19), прописује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе (члан 1. став 1. тачка 3). Одредбом члана 3. став 1. Наведеног закона, прописано је да основицу за обрачун и исплату плата утврђује Влада, осим за председника Републике, народне посланике и именована, постављена и запослена лица у службама председника Републике и Народне скупштине Републике Србије. Чланом 4. истог закона, прописано је да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спремност (став 1), а да коефицијент садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора (став 2).

Чланом 20. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“, бр. 21/15 и 99/20), прописани су елементе за утврђивање плате, тако да се плата утврђује на основу: основице за обрачун плате, коефицијента са којим се множи основица, додатака на плату и обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање из плата у складу са законом (став 1), а уколико је основна плата запосленог, која је утврђена на основу основице за обрачун плата и коефицијента из прописа о

коэффицијентима за обрачун и исплату плата, за пуно радно време и остварени стандардни учинак, нижа од минималне зараде, основна плата запосленог утврђена на горе описани начин, исплаћује се у висини минималне зараде (став 2).

Одредбом члана 118. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 75/14), прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду и то, између осталог, за исхрану у току рада, ако послодавац ово право није обезбедио на други начин (тачка 5) и регрес за коришћење годишњег одмора (тачка 6), а висина трошкова из става 1. тачка 5. овог члана мора бити изражена у новцу (став 2). Одредбе овог закона примењују се и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није другачије одређено (члан 2. став 2).

Уредбом о коэффицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, коју је Влада Републике Србије донела на основу члана 8. Закона о платама у државним органима и јавним службама, утврђени су коэффицијенти за обрачун плата запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Одредбом члана 2. став 1. тачка 1. уредбе, утврђени су коэффицијенти за обрачун исплата запослених из члана 1. ове уредбе, које се примењују на запослене у основном образовању.

У конкретном случају, тужилца је запослена у школи, па се на утврђивање и обрачун њене плате, као и накнада и додатака по основу рада, примењују прописи којима се уређују плате, накнаде и друга примања запослених у јавним службама. Супсидијарна примена Закона о раду прописана је само за случај када посебним законом положај, права, обавезе и одговорностим запослених нису другачије уређени. Пошто посебан закон (Закон о платама у државним органима и јавним службама) прописује да коэффициент за обрачун плате садржи и додатак за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, следи да та одредба посебног закона искључује примену опште норме из Закона о раду. Посебним Колективним уговором за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“, бр. 21/2015) није предвиђено право запослених на накнаду трошкова за исхрану у току рада и трошкова регреса за коришћење годишњег одмора, а то право није предвиђао ни претходно важећи Посебни колективни уговор („Службени гласник РС“, бр. 12/2009). Дакле, на основу горе наведених прописа, произлази да су примања по основу накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора садржана у коэффицијенту, као једном од елемената плате, па не постоји правни основ за остваривање предметног права тужилце, садржан било у општем, било у посебном акту. То значи да тужилци не припада право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора пошто су те накнаде садржане у коэффицијенту њене плате, па је то што је тужилци, у спорном периоду, исплаћивана минимална зарада без утицаја на одлучивање.

Из изложених разлога, применом одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставу другом изреке.

Како је тужена успела у поступку по ревизији, на основу члана 165. став 2. у вези чланова 163. став 2, 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП, припадају јој трошкови целог поступка према оствареном успеху у спору, због чега је одлучено као у ставу трећем изреке. Висина накнаде ових трошкова одмерена је према опредељеном захтеву и то:

на име састава жалбе и ревизије износ од по 18.000,00 динара, укупно 36.000,00 динара, све према АТ важећој у време предузимања ових парничних радњи.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић